

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-10341774
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

02 Eylül 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURBAN
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**SİVAS MİLLETVEKİLİ
SAYIN ULAŞ KARASU'NUN
TBMM 7/13382 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

Eşsiz güzelliklere sahip olan seçim bölgem Sivas'ın Gürün ilçesinden doğup Malatya topraklarında Karakaya Barajı'na dökülen ve Fırat Nehri'nin önemli bir kolu olan Tohma Çayı'nda 21 Haziran 2024 tarihinde balık ölümleri yaşanmıştır.

Akarsuyun, Gürün'ün çarşı olarak da bilinen şehir merkezinden geçen bölümünde başlayan balık ölümleri, akarsu boyunca görülmüş ve yine şehir merkezine çok yalan bir mesafedeki Alabalık Üretim Tesisindeki balıklar da telef olmuşlardır.

Konuyu ilk olarak vatandaşlar fark etmiş, kaymakamlığa haber verilmesi üzerine konunun araştırılması için Sivas İl Çevre ve Şehircilik ile İl Tarım Müdürlüğü yetkilileri sudan ve balıklardan numuneler almış ve analiz edilmek üzere Sivas Çevre ve Şehircilik İl ve Tarım İl Müdürlüğü'ne göndermişlerdir. Gürün Kaymakamlığı da aynı gün duyuru yayımlayarak, testler sonuçlanıncaya kadar vatandaşların suya temas etmemeleri, balık tutmamaları, hayvan sulamamaları vb. konularında hassasiyet gösterilmesini istemiştir. Sivas'tan doğup, Malatya topraklarına kadar olan bereketli toprakları sulayan, 2019 yılında "Kesin Korunacak Hassas Alan" ilan edilen Tohma Çayı Vadisi üzerinde, tüm vatandaşların yanı sıra özellikle tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlayan vatandaşlar büyük tedirginlik yaşamaktadır. Bu bilgi ışığında,

- 1) Tohma Çayı'nda yaşanan balık ölümlerine ilişkin Tarım ile Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nce alınan numunelerden ne gibi bulgular elde edilmiştir?
- 2) Yapılan incelemelerin ardından balık ölümlerinin neden kaynaklandığı tespit edilmiş midir?
- 3) Toplu balık ölümlerinin suya doğal olmayan zehirli atıkların karışması nedeniyle gerçekleştiği iddiaları doğru mudur?
- 4) Balık ölümlerinin sorumlu kişi ya da kişiler hakkında herhangi bir ceza kesilmiş midir? Ceza kesildiyse, ceza miktarı nedir?
- 5) Bereketli toprakları sulayan bu akarsudan yararlanan çiftçilerin mağduriyetleri nasıl giderilecektir?
- 6) Akarsuda tekrar balık ölümlerinin yaşanmaması için bakanlığınız ne gibi önlemler alınacaktır?
- 7) Özelde Sivas'ta gösterilmek üzere 2024 yılında Türkiye genelinde toplu balık ölümleri yaşanmış mıdır? Yaşandıysa nerede yaşanmıştır? 2024 yılında Türkiye genelinde toplu balık ölümü yaşanan nehir, ırmak, dere ya da çay bulunmakta mıdır?
- 8) Toplu balık ölümlerinin bir daha tekrar etmemesi için bakanlığınız ne gibi önlemler almaktadır?

CEVAP

Tohma Çayında balık ölümleri ihbarı Sivas Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüze ulaştığı an itibarıyla yerinde incelemeler yapılmıştır. Söz konusu nehre atıksu ya da kirlenici deşarjı yapan herhangi bir işletme tespit edilememiştir. Nehirde gerçekleşen balık ölümlerinin sebebinin belirlenebilmesi amacıyla nehir boyunca incelemeler yapılmış ancak herhangi bir kirlilik kaynağı tespit edilememiştir. Nehir çevresinde nehir suyunu kirletecek ve balık ölümlerine sebep olabilecek herhangi bir kaynaktan (tesis, işletme, maden ocağı vb.) bulunmamaktadır. Yalnızca nehir boyunca ekili ve dikili tarım arazileri bulunmaktadır. Tarım arazilerinde yapılan ilaç ve gübreleme sonrasında, bu ilaç ve gübrelerin nehir suyuna karışması ile balık ölümlerinin gerçekleşebileceği şüphesi oluşmuştur. Bunun tespitinin de Sivas Tarım ve Orman İl Müdürlüğü'nce alınan su ve ölü balık numunelerinin analiz sonuçlarında ortaya çıkacaktır. Önergede yer alan hususlarla ilgili bilgilerin Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.